

Nettskolene
Studieforbundene
Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning (NFF)
Voksenopplæringsforbundet (VOFO)
Kommunene
Fylkeskommunene
Fylkesmennene

Deres ref

Vår ref
201005810

Dato
06.12.10

Rundskriv F-16-10: Forskrift om studieforbund og nettskoler

Departementet fastsatte 18.12.09 forskrift om studieforbund og nettskoler (forskrift 18.12.09 nr. 1661). Samme dag fastsatte departementet rundskriv F-16-09 med kommentarer til enkelte av bestemmelsene i forskriften; dette rundskrivet står fremdeles ved lag. Tidligere gitte rundskriv til den opphevede voksenopplæringsloven av 1976 oppheves, og erstattes med dette rundskrivet.

Lov og forskrift trådte i kraft 01.01.10. I tiden som er gått siden ikrafttredelsen, har det oppstått spørsmål knyttet til forståelsen av enkelte forskriftsbestemmelser. Departementet tar med dette rundskrivet sikte på å avklare disse. Rundskrivet må ses i sammenheng med rundskriv F-16-09. Departementet viser også til Ot.prp. nr. 87 (2008-2009) *Om lov om voksenopplæring* som i kap. 6 *Merknader til de enkelte bestemmelser i lovforslaget*, inneholder flere tolkingsmomenter som også er av betydning for forståelsen av bestemmelser i forskriften.

Departementet vil bemerke:

1. GODKJENNING AV STUDIEPLANER

Forskriften § 7 fastsetter kriterier for statstilskudd til studieforbund. Det følger av § 7 femte ledd bokstav b), at studieplan for kurset skal være godkjent av studieforbundet før kursstart.

Departementet vil presisere at studieforbund har adgang til å delegere godkjenning av studieplaner til medlemsorganisasjoner. Studieforbundet er i alle tilfeller ansvarlig for alle godkjente studieplaner.

2. BRUK AV ELEKTRONISK KOMMUNIKASJON

Forskriften § 7, tredje ledd, annet punktum, fastsetter at samlinger arrangert gjennom elektronisk kommunikasjon kan benyttes som supplement til fysiske samlinger.

Hva angår den nærmere forståelsen av denne bestemmelsen vises til rundskriv F-16-09, hvor det blant annet heter at tilskudd gis for fysiske eller elektroniske møter der alle deltar samtidig. Departementet presiserer at kravet om samtidighet er oppfylt når læringsplattformen som benyttes har kommunikasjonsmuligheter med lærer/ veileder/ andre kursdeltagere via for eksempel skype, msn eller andre direkte kommunikasjonskanaler, og deltagerne samtidig er logget på innenfor et avtalt tidsrom. Departementet understreker at fysiske samlinger skal utgjøre hoveddelen av kurset; samlinger gjennom elektronisk kommunikasjon skal være et supplement. Det bør fremgå av studieplanen for kurset i hvilken grad elektronisk kommunikasjon vil bli benyttet.

For ordens skyld vil departementet peke på at det ikke er noe i veien for bruk av elektronisk kommunikasjon, som for eksempel e-post eller andre asynkrone kommunikasjonsmetoder, i forbindelse med kursavvikling. Dette er likevel ikke tilskuddsberettiget.

3. KURS SOM FINANSIERES AV ANNEN OFFENTLIG MYNDIGHET

Departementet vil presisere at det ikke gis tilskudd etter voksenopplæringsloven til kurs som finansieres av annen offentlig myndighet. Dette er ikke til hinder for at studieforbund mottar tilskudd fra kommuner og fylkeskommuner etter voksenopplæringsloven § 6 femte ledd.

4. GRUNNTILSKUDD OG OPPLÆRINGSTILSKUDD

Etter voksenopplæringsloven § 6, annet ledd, består statstilskuddet til godkjente studieforbund av tre komponenter: grunntilskudd, opplæringstilskudd og tilretteleggingstilskudd. Det vises også til forskriften § 8 som har nærmere regler om beregningen av statstilskuddet.

I Ot.prp. nr. 87 (2008-2009) sies følgende om grunn- og opplæringstilskudd, jf. særmerknaden til § 6 i loven:

- "a) Grunntilskudd. Grunntilskuddet skal dekke utgifter til pedagogisk utviklingsarbeid, universell tilrettelegging, medarbeiderutvikling mv.*
- b) Opplæringstilskudd. Opplæringstilskuddet vil utgjøre hoveddelen av det totale tilskuddet, og fastsettes på grunnlag av studieforbundets innrapporterte opplæringsaktivitet."*

Formålet med grunntilskuddet er å sikre studieforbundene et fast årlig beløp til dekning av utgifter til blant annet medarbeideropplæring, pedagogisk utvikling, administrasjon og drift. Departementet vil understreke at regelverket ikke oppstiller noen skranke mot at også en viss del av opplæringstilskuddet kan disponeres til administrasjon. Departementet vil på denne bakgrunn presisere at studieforbundene har adgang til å benytte en mindre del av opplæringstilskuddet til administrasjon.

5. TILRETTELEGGINGSTILSKUDD

Voksenopplæringsloven av 1976 hadde i § 24 bestemmelser om tilskudd til tiltak for særlige målgrupper. Bestemmelsene er ikke videreført i gjeldende lov. Tilskuddet til særlige målgrupper er erstattet med tilretteleggingstilskudd. Det nye regelverket representerer en endring, ved at tilskudd ikke lengre gis til særlige grupper. Det er behovet for tilrettelegging av opplæringen som utløser tilskudd. Som beskrevet i Ot.prp. nr. 87 (2008-2009), er det ingen intensjon med denne omleggingen å svekke tilskuddet.

Departementet vil først understreke at opplæringstilskuddet er grunnlaget for alle kurs. Tilretteleggingstilskuddet kommer i tillegg til opplæringstilskuddet, og skal dekke ekstra kostnader knyttet til kurset for deltagere som trenger særskilt hjelp og/eller tilrettelegging for å kunne delta.

Forskriften § 8 fjerde ledd lyder:

- "Tilretteleggingstilskuddet gis som et tillegg til opplæringstilskuddet.*
- Tilretteleggingstilskudd fastsettes på grunnlag av antall kurstimer gjennomført av deltagere med dokumentert behov for særskilt tilrettelegging av undervisningen.*
- Det skal foreligge materiale som redegjør for grunnlaget for at det trengs særskilt tilrettelegging av undervisningen."*

Tilretteleggingstilskuddet fastsettes på grunnlag av innrapportert opplæringsaktivitet med særskilt tilrettelegging i siste to år.

Departementet vil peke på at når § 8 fjerde ledd uttrykker at *"Tilretteleggingstilskuddet fastsettes på grunnlag av antall kurstimer gjennomført av deltagere med dokumentert behov for særskilt tilrettelegging av undervisningen"*, innebærer dette at tilskuddet fastsettes etter

antall gjennomførte kurstimer med deltagere som har særskilt tilretteleggingsbehov. *Antall* deltakere med tilretteleggingsbehov på det enkelte kurs inngår ikke i tilskuddsberegningen. Både opplæringstilskuddet og tilretteleggingstilskuddet fastsettes på grunnlag av antall kurstimer, jf. også § 8 femte ledd. Forskjellen mellom de to tilskuddskomponentene er at grunnlaget for tilretteleggingstilskudd kun omfatter kurs hvor det har vært deltagere med tilretteleggingsbehov.

Forskriften § 7 fjerde ledd fastsetter at tilretteleggingstilskudd gis for deltagere som trenger særlig tilrettelegging for å kunne delta i læring. Det følger av § 7 sjette ledd siste punktum at:

”Tilretteleggingstilskuddet skal brukes til å fjerne hindringer for deltaking i opplæring.”

Tilretteleggingstilskuddet vil kunne nyttes til å kompensere de ekstra utgiftene studieforbundene har knyttet til tilrettelegging av opplæring for deltagere som har behov for dette.

Studieforbundet skal dokumentere ekstra behov for særskilt tilrettelegging av undervisningen, og at dette medfører ekstra kostnader. Departementet vil peke på at dokumentasjonen kan gis samlet for hvert kurs, og at det ikke kreves spesifisering av behov på individnivå.

Studieforbundet skal årlig rapportere til Vox om bruk av tilretteleggingstilskuddet. Kostnadene til tilretteleggingstiltak skal spesifiseres i regnskapet. Dokumentasjon skal være tilgjengelig hos studieforbundet.

Departementet viser for øvrig til voksenopplæringsloven § 12 om reaksjonsformer der det blant annet gis hjemmel til å gi pålegg hvis det oppdages forhold som strider mot lov eller forskrift, for eksempel hvis tilskudd brukes i strid med regelverket.

6. OVERGANGSORDNING FOR GODKJENTE STUDIEFORBUND

Departementet minner om voksenopplæringsloven § 27 første ledd, som fastsetter at studieforbund som er godkjent etter voksenopplæringsloven av 1976 beholder sin godkjenning i tre år etter at ny lov trer i kraft. Dette innebærer at studieforbundene innen 1. januar 2013 må ha fått ny godkjenning. Søknader om godkjenning skal rettes til Vox. Det vises i denne sammenheng til at departementet har delegert sin myndighet til å godkjenne studieforbund etter voksenopplæringsloven § 5 til Vox. Departementet er klageinstans.

7. OVERGANGSBESTEMMELSER OM TILSKUDD TIL ANDRE ORGANISASJONER ENN STUDIEFORBUND

Departementet minner også om at organisasjoner som i 2009 har fått tilskudd i henhold til forskrift gitt i medhold av § 24 i voksenopplæringsloven av 1976, i 2010, 2011 og 2012 kan få tilskudd til opplæring for grupper som trenger særlig tilrettelegging, jf. § 16 i forskriften. Etter 2012 er tilskudd etter voksenopplæringsloven med forskrift forbeholdt godkjente studieforbund.

8. RAPPORTERING AV TALL FOR 2011

Departementet vil bemerke at fordi rundskrivet fastsettes sent på året i 2010, kan rapportering av tall til SSB for 2010 av utregningsgrunnlag for 2011 skje i samsvar med gammel ordning, det vil si at rapportering for 2010 kan skje på samme måte som rapportering for 2009.

Rapporteringen til Vox om økonomi skal gå i henhold til de skjemaer som er utsendt fra Vox.

Med hilsen

Ann Helen Elgsæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Roger Spidsberg
seniorrådgiver

Kopi: Statens lånekasse for utdanning
Vox
Utdanningsdirektoratet